

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดกลาง
ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพระนอนจักรสีห์ ตามแนวคิดการตั้งเป้าหมาย
A STUDY OF NEEDS FOR DEVELOPING GUIDANCE MANAGEMENT FOR MIDDLE – SIZED
SECONDARY SCHOOLS IN PHRANONCHAKSRI CONSORTIUM BASED ON
THE CONCEPT OF GOAL SETTING

ชัยภัทร์ เถาว์หมอ¹ และ ชีรภัทร กุโลภาส²

Chaiyaphas Thamor¹ and Dhirapat Kulophas²

นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย¹

รองศาสตราจารย์, ดร., สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์,

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก²

M. Ed. Student, Educational Management, Department of Educational Policy, Management, and Leadership,

Faculty of Education, Chulalongkorn University¹

Assoc Prof., Dr., Educational Management, Department of Educational Policy, Management, and Leadership,

Faculty of Education, Chulalongkorn University, Advisor²

Corresponding Author e-mail: 6680030327@student.chula.ac.th

Received June 30, 2025; Revised July 15, 2025; Accepted July 18, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวตามแนวคิดการตั้งเป้าหมาย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ในสหวิทยาเขตพระนอนจักรสีห์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร สถานศึกษาจำนวน 8 คน ข้าราชการครู/บุคลากรทางการศึกษาจำนวน 62 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาด กลาง ในสหวิทยาเขตพระนอนจักรสีห์ รวมทั้งสิ้น 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เป็นแบบ ตอบสนองคู่ ซึ่งลักษณะของข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตรวจสอบความเที่ยง ในการ ตรวจสอบความเที่ยง โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่า มีค่าความเที่ยง อยู่ในช่วงระหว่าง 0.754 ถึง 0.991 สำหรับทั้งสภาพปัจจุบันและระดับความสำคัญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวตามแนวคิดการตั้งเป้าหมายใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวตามแนวคิดการ ตั้งเป้าหมายในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานแนะแน วตามแนวคิดการตั้งเป้าหมายในภาพรวม พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาที่สูงสุด คือ ด้าน

ข้อมูล รองลงมา ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านสารสนเทศ และด้านการจัดวางตัวบุคคล ตามลำดับ

การวิจัยครั้งนี้นำไปสู่การสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวตามแนวคิดการตั้งเป้าหมายในบริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การแนะแนวเชิงเป้าหมายไม่อาจจำกัดอยู่เพียงในรูปแบบของการให้คำแนะนำแบบรายบุคคล แต่ต้องอาศัย ระบบบริหารจัดการข้อมูล การวางแผนเป้าหมาย การติดตามผล และการจัดสภาพแวดล้อมทางเลือก ที่ทำงานอย่างบูรณาการและมีเป้าหมายร่วมกันอย่างแท้จริง

คำสำคัญ: การตั้งเป้าหมาย; การบริหารงานแนะแนว; ความต้องการจำเป็น; โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง

Abstract

This study is Descriptive Method Research aiming to investigate the priority needs in developing guidance management based on the Goal setting concept in middle-sized secondary schools in Phranonchaksri consortium. The population consisted of 70 participants, including 14 school administrators and 56 teachers or educational personnel from middle-sized secondary schools in the area. The research instrument was a questionnaire. The instrument employed a dual-response format, with questions designed using a 5-point rating scale. To assess the reliability of the instrument, Cronbach's Alpha coefficient was calculated. The results indicated that the reliability scores ranged from 0.754 to 0.991 for both the current conditions and the level of importance. The data were analyzed using Frequency, Percentage, Mean, Standard deviation, and the Modified Priority Needs Index (PNI_{modified})

The research revealed that the overall current state of guidance management based on the Goal setting concept was at a high level. The desired state was found to be at the highest level. Regarding the priority needs for development, the area with the highest need was Individual inventory, followed by Counseling, Monitoring and evaluation, Information systems, and Placement, respectively.

This research led to the synthesis of new knowledge regarding the development of guidance administration based on goal-setting theory within the context of medium-sized secondary schools. It highlights that goal-oriented guidance should not be limited to individual counseling sessions but must instead be supported by an integrated management system involving data administration, goal formulation, follow-up processes, and the creation of alternative environments all working cohesively toward shared objectives.

Keywords: Goal setting; Guidance management; Priority needs; Middle sized School

บทนำ

ในยุคที่สังคมไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และบริบทของโลกที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น การศึกษาจึงกลายเป็นกลไกสำคัญในการเตรียมเยาวชนให้พร้อมเผชิญความท้าทายในอนาคต โดยเฉพาะในประเด็นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถกำหนดทิศทางชีวิตตนเองได้อย่างชัดเจน ทั้งในด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 Office of the Education Council (2019) ได้กำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของคนไทย 4.0 โดยเฉพาะด้าน ผู้เรียนรู้ ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถรู้จักตนเองและผู้อื่น มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถกำหนดเป้าหมายเพื่อนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต อย่างไรก็ตาม รายงานของ Equitable Education Fund (2021) พบว่า ร้อยละ 80 ของนักเรียนนอกระบบขาดเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพที่ชัดเจน ซึ่งส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนรู้ และนำไปสู่ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบน อาทิ การใช้สารเสพติด การดื่มสุรา และการละเลยอนาคตของตนเอง ทั้งนี้การมีเป้าหมายที่ชัดเจนจะช่วยให้นักเรียนมีแนวทางในการใช้ชีวิต และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตามทิศทางที่ตนเองเลือก ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของความสำเร็จในระยะยาว (Locke & Latham, 2002) แนวคิดเรื่องการตั้งเป้าหมายจึงได้รับการยอมรับในฐานะเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำหนดเส้นทางชีวิตของตนเองได้อย่างมีทิศทาง โดย Bruhn et al. (2016) ระบุว่า การตั้งเป้าหมายคือกระบวนการที่บุคคลกำหนดสิ่งที่ต้องการบรรลุ พร้อมกรอบเวลาที่สามารถวัดผล โดยเป้าหมายที่ท้าทายและเฉพาะเจาะจงจะช่วยกระตุ้นแรงจูงใจและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (Kittimanon & Wongkhomthong, 2014) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ผลักดันนโยบาย เรียนดี มีความสุข โดยมุ่งพัฒนาระบบแนะแนวการเรียนรู้และเป้าหมายชีวิตให้เป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน ทั้งในระดับปฐมวัยจนถึงมัธยมศึกษา (OBEC, 2019) งานแนะแนวในสถานศึกษาไม่เพียงมีบทบาทในการช่วยเหลือผู้เรียนในการปรับตัวทางอารมณ์หรือพฤติกรรมเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทเชิงรุกในการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถตั้งเป้าหมายชีวิตได้อย่างเป็นระบบและมีทิศทาง งานแนะแนวที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถรู้จักตนเอง เข้าใจจุดแข็ง จุดอ่อน ความถนัด และความสนใจของตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้และอาชีพในอนาคตอย่างเหมาะสม (Gysbers & Henderson, 2012) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงวัยมัธยมศึกษาซึ่งเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของการตัดสินใจในชีวิต ทั้งนี้ American School Counselor Association (2019) ได้ชี้ว่า งานแนะแนวที่มีคุณภาพจะสามารถวางแผนเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาวให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นการบูรณาการแผนการศึกษาเข้ากับการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพและการดำเนินชีวิตที่สมดุล

ในบริบทของจังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง พบว่า แม้จะมีนโยบายส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงเพื่อลดอัตราการออกกลางคัน แต่ยังคงพบว่าร้อยละ 3.62 ของนักเรียนไม่ได้ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Office of Policy and Planning Secondary Educational Service Area Office Singburi-Angthong, 2022) สะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดของระบบแนะแนวที่ยังไม่สามารถตอบสนองต่อความหลากหลายของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากขาดแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนากิจกรรมแนะแนวที่เน้นการ

ตั้งเป้าหมายอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตลอดจนขาดระบบติดตามประเมินผลที่สามารถสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนในเชิงลึก ดังนั้น การพัฒนาระบบแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง โดยเฉพาะโรงเรียนที่ขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญหรือครูด้านการแนะแนว จึงจำเป็นต้องยกระดับให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลง และมุ่งเน้นการสร้างเป้าหมายชีวิตที่เป็นรูปธรรมของผู้เรียนอย่างแท้จริง

จากบริบทและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความจำเป็นในการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ในสหวิทยาเขตพระนอนจักรสีห์ โดยใช้กรอบแนวคิดเรื่องการจัดเป้าหมายเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการกำหนดทิศทางชีวิตของตน และสามารถพัฒนาไปสู่เป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวตามแนวคิดการจัดเป้าหมายของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ในสหวิทยาเขตพระนอนจักรสีห์

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนว

งานแนะแนว (Guidance and Counseling) ในสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้สามารถรู้จักตนเอง วางแผนชีวิต และดำเนินชีวิตได้อย่างมีความหมาย โดยขอบข่ายงานแนะแนวสามารถแบ่งออกเป็น 5 ด้านหลัก (OBEC, 2019) ดังนี้

1. ด้านข้อมูล มุ่งให้บริการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน เช่น ประวัติส่วนตัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจ ความสามารถ ความถนัด และบุคลิกภาพ โดยข้อมูลเหล่านี้จะนำไปใช้ในการวางแผนและตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของนักเรียน
2. ด้านสารสนเทศ ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษา การฝึกอบรม อาชีพ และโอกาสต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของผู้เรียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถตัดสินใจได้อย่างรอบคอบและมีข้อมูลที่ถูกต้อง
3. ด้านการให้คำปรึกษา เป็นการช่วยเหลือผู้เรียนให้เข้าใจตนเอง แก้ไขปัญหา และพัฒนาศักยภาพของตนเอง ผ่านกระบวนการสนทนาอย่างมีทักษะ ครอบคลุมทั้งปัญหาด้านการเรียน การปรับตัว และปัญหาชีวิตส่วนตัว
4. ด้านการจัดวางตัวบุคคล เป็นการส่งเสริมหรือจัดกิจกรรมเพื่อให้ นักเรียนมีโอกาเลือกเรียนสายที่เหมาะสม เลือกอาชีพ หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของตนเอง
5. ด้านการติดตามและประเมินผล เป็นกระบวนการประเมินผลการให้บริการแนะแนว และติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การเรียน การเลือกอาชีพ การศึกษาต่อ รวมถึงความพึงพอใจของนักเรียนที่รับบริการแนะแนว

การดำเนินงานแนะแนวอย่างมีระบบและครอบคลุมในทั้ง 5 ด้านจะช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมทั้งทางวิชาการและด้านจิตใจ ส่งเสริมการวางแผนอนาคตที่ชัดเจนและสอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง

2. แนวคิดเกี่ยวกับการตั้งเป้าหมาย (Goal Setting)

แนวคิดเรื่องการตั้งเป้าหมายเป็นแนวคิดสำคัญในการส่งเสริมแรงจูงใจและประสิทธิภาพของผู้เรียน โดยมีพื้นฐานจากทฤษฎีของ Locke & Latham (1990) ซึ่งเสนอว่า เป้าหมายที่ท้าทายและมีความชัดเจนจะช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยองค์ประกอบสำคัญของการตั้งเป้าหมาย ประกอบด้วย

1. การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ความสามารถในการระบุสิ่งที่ตนเองต้องการจะบรรลุได้อย่างเฉพาะเจาะจง และมีกรอบเวลาที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและวัดความก้าวหน้า
2. การใช้ข้อมูลย้อนกลับ ความสามารถที่ผู้เรียนได้นำข้อมูลที่ได้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับความก้าวหน้า หรือข้อจำกัด จะช่วยให้ผู้เรียนปรับกลยุทธ์ในการดำเนินการให้สอดคล้องกับเป้าหมาย และเพิ่มโอกาสในการประสบความสำเร็จ
3. การตั้งมั่นในเป้าหมาย ความมุ่งมั่นที่จะบรรลุเป้าหมายแม้ต้องเผชิญกับอุปสรรค ความตั้งมั่นนี้เกิดจากความเชื่อมั่นในตนเอง และแรงจูงใจภายในที่ชัดเจน
4. การรู้จักตนเอง ความเข้าใจในศักยภาพ ความสนใจ และคุณลักษณะเฉพาะของตนเอง เพื่อสามารถกำหนดเป้าหมายที่สอดคล้องกับความเป็นจริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้

องค์ประกอบทั้ง 4 ด้านนี้มีความสัมพันธ์และเสริมสร้างซึ่งกันและกัน ผู้เรียนที่มีความเข้าใจตนเองย่อมสามารถกำหนดเป้าหมายที่มีความหมายและใช้ข้อมูลย้อนกลับเป็นแนวทางพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) พื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ในสหวิทยาเขตพระนอนจักรสีห์ โดยมีการแบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ประชากรและผู้ให้ข้อมูล ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน ข้าราชการครู/บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 62 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ในสหวิทยาเขตพระนอนจักรสีห์ โดยผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดจากประชากร รวมทั้งสิ้น 84 คน โดยผู้ให้ข้อมูลตอบกลับแบบสอบถามมาจำนวนทั้งสิ้น 70 คน

ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและระดับความสำคัญของพัฒนางานแนะแนวตามแนวคิดการตั้งเป้าหมาย จำนวน 40 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและระดับความสำคัญของพัฒนา
งานแนะแนวตามแนวคิดการตั้งเป้าหมาย เป็นแบบตอบสองคู่ (Dual - response format) ซึ่งลักษณะของ
ข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางในจังหวัด
สิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ตามแนวคิดการตั้งเป้าหมายโดยแยก
เป็นรายด้านตามขอบข่ายการดำเนินงานแนะแนว ลักษณะของข้อคำถามปลายเปิด (Open-ended
questions) สำหรับผู้บริหารและครูจำนวน 5 ข้อ

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี งานวิจัยและแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรของงานวิจัยในครั้งนี้
แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร

3.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกับกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความตรง
เชิงเนื้อหา และความชัดเจนของภาษา พร้อมดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข มาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการตรวจสอบความตรง
เชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ ความครอบคลุมเนื้อหา ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และความ
เหมาะสมของจำนวนข้อคำถาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน มีคุณสมบัติด้านการตั้งเป้าหมายและการบริหารงาน
แนะแนว จากนั้นนำมาคำนวณค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา/วัตถุประสงค์ (Item-Object
Congruence: IOC) โดยมีค่า IOC อยู่ในระหว่าง 0.875 – 1.000 พบว่ามีข้อที่ได้ไม่แน่นอนจำนวน 3 ข้อ ใน
การตรวจสอบความเที่ยงโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha) พบว่า มีค่าความเที่ยง อยู่ในช่วง
ระหว่าง 0.754 ถึง 0.991 สำหรับทั้งสภาพปัจจุบันและระดับความสำคัญ

3.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความ
เหมาะสมและพิจารณาในการจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ติดต่อขอหนังสือราชการจากสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและ
ความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ขอเชิญ
ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.2 ส่งหนังสือขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือ และรับคืนด้วยตนเอง และ ไปรษณีย์
อิเล็กทรอนิกส์

4.3 ติดต่อขอหนังสือราชการจากสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและ
ความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลวิจัยจากบุคลากร พร้อมแนบ QR code
เพื่อใช้ในการตอบแบบสอบถามผ่าน Google forms และนำส่งโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางทั้ง 5 โรงเรียน

ทั้งนี้จากการตอบแบบสอบถามผ่าน Google forms มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 7 คน จึงได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามในรูปแบบเอกสารจำนวน 80 ฉบับ โดยรับคืนด้วยตนเองทั้งสิ้น 63 ฉบับ รวมการตอบแบบสอบถามจากทั้ง 2 วิธี ทั้งสิ้นจำนวน 70 ฉบับ ใช้ระยะเวลาตั้งแต่เดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2568

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) จากนั้นหาความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวตามแนวคิดการตั้งเป้าหมาย โดยใช้สถิติค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ซึ่งคำนวณจากสูตรดังนี้

$$\frac{\text{สภาพที่พึงประสงค์} - \text{สภาพปัจจุบัน}}{\text{สภาพปัจจุบัน}}$$

สภาพปัจจุบัน

และนำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยการนำเสนอผลในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

การวิจัยความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพระนอนจักรสีห์ ตามแนวคิดการตั้งเป้าหมาย ได้รับแบบสอบถามคืนจากประชากรจำนวน 70 คน จากประชากรทั้งหมด จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 จึงสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวตามแนวคิดการตั้งเป้าหมายของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ในสหวิทยาเขตพระนอนจักรสีห์

องค์ประกอบการบริหารงานแนะแนว	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ		
1) ด้านข้อมูล	3.768	1.338	มาก	4.754	0.541	มากที่สุด	0.262	1
2) ด้านสารสนเทศ	3.969	1.148	มาก	4.768	0.453	มากที่สุด	0.201	4
3) ด้านการให้คำปรึกษา	3.750	1.224	มาก	4.693	0.516	มากที่สุด	0.252	2
4) ด้านการจัดวางตัวบุคคล	4.098	1.230	มาก	4.875	0.331	มากที่สุด	0.190	5
5) ด้านการติดตามและประเมินผล	3.924	1.322	มาก	4.833	0.373	มากที่สุด	0.232	3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น ของการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวตามแนวคิดการตั้งเป้าหมายของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ในสหวิทยาเขต

พระนอนจักรสีห์ โดยอ้างอิงกรอบแนวคิดองค์ประกอบการบริหารงานแนะแนว 5 และอ้างอิงกรอบแนวคิดองค์ประกอบการตั้งเป้าหมาย 4 องค์ประกอบ

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวตามแนวคิดการตั้งเป้าหมายของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ในสหวิทยาเขตพระนอนจักรสีห์ พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวตามแนวคิดการตั้งเป้าหมายของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางในสหวิทยาเขต พระนอนจักรสีห์ เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่าองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดวางตัวบุคคล ($\mu = 4.098$, $\sigma = 1.230$) และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการให้คำปรึกษา ($\mu = 3.750$, $\sigma = 1.224$)

โดยขณะที่สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวตามแนวคิดการตั้งเป้าหมายของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ในสหวิทยาเขตพระนอนจักรสีห์ พบว่าองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดวางตัวบุคคล ($\mu = 4.875$, $\sigma = 0.331$) และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการให้คำปรึกษา ($\mu = 4.693$, $\sigma = 0.516$)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวตามแนวคิดการตั้งเป้าหมายของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ในสหวิทยาเขตพระนอนจักรสีห์ พบว่า องค์ประกอบที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านข้อมูล ($PNI_{modified} = 0.262$) รองลงมา คือ ด้านการให้คำปรึกษา ($PNI_{modified} = 0.252$) ด้านการติดตามและประเมินผล ($PNI_{modified} = 0.232$) ด้านสารสนเทศ ($PNI_{modified} = 0.201$) และที่มีลำดับ ความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ด้านการจัดวางตัวบุคคล ($PNI_{modified}=0.190$) ซึ่งสะท้อนถึงความพร้อมของโรงเรียนในการปฏิบัติที่มีคุณภาพคืออยู่แล้วจึงไม่จำเป็นต้องพัฒนา สรุปผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นตามองค์ประกอบการตั้งเป้าหมาย

องค์ประกอบการบริหารงานแนะแนว	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ		
1) การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน	3.992	1.126	มาก	4.736	0.441	มากที่สุด	0.186	4
2) การใช้ข้อมูลย้อนกลับ	3.907	1.310	มาก	4.823	0.418	มากที่สุด	0.234	2
3) การตั้งมั่นในเป้าหมาย	3.914	1.301	มาก	4.820	0.453	มากที่สุด	0.231	3
4) การรู้จักตนเอง	3.794	1.291	มาก	4.761	0.497	มากที่สุด	0.255	1

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นตามองค์ประกอบการตั้งเป้าหมาย พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวตามแนวคิดการตั้งเป้าหมายของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ในสหวิทยาเขต พระนอนจักรสีห์ เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่าองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การตั้งมั่นในเป้าหมาย ($\mu = 3.914$, $\sigma = 1.301$) และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การรู้จักตนเอง ($\mu = 3.794$, $\sigma = 1.291$)

โดยขณะที่สภาพพึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวตามแนวคิดการตั้งเป้าหมายของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ในสหวิทยาเขตพระนอนจักรสีห์ พบว่าองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การใช้ข้อมูลย้อนกลับ ($\mu = 4.823$, $\sigma = 0.418$) และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ($\mu = 4.736$, $\sigma = 0.441$)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวตามแนวคิดการตั้งเป้าหมายของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ในสหวิทยาเขตพระนอนจักรสีห์ พบว่า องค์ประกอบที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การรู้จักตนเอง ($PNI_{modified} = 0.255$) รองลงมา คือ การใช้ข้อมูลย้อนกลับ ($PNI_{modified} = 0.234$) การตั้งมั่นในเป้าหมาย ($PNI_{modified} = 0.231$) และที่มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ($PNI_{modified} = 0.186$) สรุปผลปรากฏดังตารางที่ 2

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบผลการวิจัยที่สามารถนำอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

องค์ประกอบที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวตามแนวคิดการตั้งเป้าหมายของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ในสหวิทยาเขตพระนอนจักรสีห์ สูงที่สุดคือ ด้านข้อมูล ($PNI_{modified} = 0.262$) รองลงมาคือ ด้านการให้คำปรึกษา ($PNI_{modified} = 0.252$) ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาในการบริหารงานแนะแนว หากพิจารณาตามองค์ประกอบด้านการตั้งเป้าหมาย ค่าดัชนีที่มีความต้องการจำเป็นที่สูงที่สุดคือ การรู้จักตนเอง ($PNI_{modified} = 0.255$) รองลงมา คือ การใช้ข้อมูลย้อนกลับ ($PNI_{modified} = 0.234$) จึงขออภิปรายผลการวิจัยทั้ง 2 อันดับแรกของแต่ละองค์ประกอบ เนื่องจากทั้งสองส่วนมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันในการบริหารงานแนะแนว ดังนี้

จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ การรู้จักตนเองซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ผู้เรียนยังขาดทักษะในการประเมินศักยภาพ ความสนใจ และคุณลักษณะเฉพาะของตนเองอย่างเป็นระบบ ทั้งที่ในความเป็นจริงการรู้จักตนเอง เป็นจุดเริ่มต้นของการตั้งเป้าหมายที่มีความหมายและนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนที่ไม่เข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ก็ตั้งเป้าหมายโดยอิงจากสิ่งแวดล้อม แรงกดดันทางสังคม หรือความคาดหวังของผู้อื่น ซึ่งเสี่ยงต่อความล้มเหลวในการเรียนรู้และพัฒนาชีวิตในระยะยาว การรู้จักตนเองยังถือเป็นแกนหลักในการวางแผนเส้นทางการศึกษาและอาชีพ โดย Super (1990) ได้เสนอว่า การรู้จักตนเอง คือรากฐานของการเลือกเส้นทางการชีวิตที่สอดคล้องกับศักยภาพของบุคคล ขณะที่ Zimmerman (2000) ระบุว่า การพัฒนาตนเองต้องเริ่มจากการประเมินตนเอง ซึ่งเป็นหัวใจของการตั้งเป้าหมายที่มีคุณภาพ Super (1990) ชี้ว่า การรู้จักตนเองอย่างถูกต้องจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลือกเส้นทางการศึกษาและอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพและศักยภาพของตน ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งเป้าหมายที่มีทิศทาง ชัดเจน และยั่งยืน ดังนั้น โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบวัดความสนใจ แฟ้มสะสมงาน การสะท้อนตนเอง และกิจกรรมเชิงจิตวิทยา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและวิเคราะห์ตนเองได้ดียิ่งขึ้น

ลำดับถัดมาคือ การใช้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งบ่งชี้ว่าผู้เรียนขาดโอกาสในการรับข้อมูลย้อนกลับที่ชัดเจน มีทิศทาง และนำไปสู่การพัฒนาที่แท้จริง แม้โรงเรียนจะมีการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษา แต่การสะท้อนข้อมูลกลับไปยังผู้เรียนกลับไม่ได้ถูกนำไปใช้เพื่อตั้งเป้าหมายหรือปรับพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาจเกิดจากสองประเด็นหลัก คือ 1) ผู้เรียนยังขาดทักษะในการแปลความหมายของข้อมูลย้อนกลับให้เป็นแนวทางการตั้งเป้าหมาย และ 2) ครูที่ให้คำปรึกษายังขาดความชัดเจนในการสื่อสารข้อมูลและแนะนำแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทเฉพาะของผู้เรียนแต่ละคน Hattie & Timperley (2007) อธิบายว่า ข้อมูลย้อนกลับที่มีประสิทธิภาพควรตอบโจทย์ 3 มิติ คือ “ตอนนี้ฉันทำอะไรอยู่” “ฉันทำได้ดีแค่ไหน” และ “ฉันควรทำอย่างไรต่อไป” ดังนั้นบทบาทของครูจึงไม่ใช่เพียงให้ข้อมูลเชิงพฤติกรรม แต่ต้องสามารถแปลงข้อมูลนั้นเป็นเครื่องมือเพื่อพัฒนาตนเองของผู้เรียนได้จริง ครูควรได้รับการพัฒนาให้มีทักษะการให้ข้อมูลย้อนกลับที่มุ่งสร้างแรงจูงใจ การคิดวิเคราะห์ และการตั้งเป้าหมายร่วมกับผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ยิ่งไปกว่านั้น การรู้จักตนเองและการใช้ข้อมูลย้อนกลับ ยังเชื่อมโยงโดยตรงกับ การให้คำปรึกษาที่มีทิศทางซึ่งเป็นกลไกสำคัญในระบบแนะแนวที่มีคุณภาพ หากครูไม่มีทักษะด้านการแนะแนว หรือไม่สามารถใช้ข้อมูลเพื่อสะท้อนศักยภาพและจุดแข็งของผู้เรียนได้ การตั้งเป้าหมายของผู้เรียนจะกลายเป็นเพียงความหวัง ไม่ใช่แผนที่นำทางชีวิต

จากประเด็นดังกล่าวจึงสามารถสรุปได้ว่า การดำเนินการด้านข้อมูลเป็นกุญแจสำคัญในการส่งเสริมการรู้จักตนเองของผู้เรียน ครูควรได้รับการสนับสนุนให้สามารถจัดเก็บและใช้ข้อมูลที่หลากหลาย เช่น แบบทดสอบวัดความถนัด แบบประเมินตนเอง แฟ้มสะสมงาน หรือระบบสารสนเทศรายบุคคล เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนในมิติที่หลากหลาย ซึ่งจะนำไปสู่การให้คำปรึกษาเชิงลึกและการออกแบบเส้นทางการพัฒนาที่มีเป้าหมายชัดเจนและเป็นรายบุคคลมากยิ่งขึ้น (Gysbers & Henderson, 2012) ในเวลาเดียวกัน ครูซึ่งไม่ได้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านแนะแนว ควรได้รับการอบรมพัฒนาทักษะด้านการให้คำปรึกษาพื้นฐาน เช่น ทักษะการฟังอย่างลึกซึ้ง การตั้งคำถามแบบเปิด การใช้ข้อมูลสะท้อนตน และการชี้แนะอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นทักษะที่ช่วยให้ครูสามารถทำหน้าที่แนะแนวได้ในระดับเบื้องต้นอย่างมีประสิทธิภาพ (OECD, 2021)

สรุปองค์ความรู้

การวิจัยครั้งนี้นำไปสู่การสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวตามแนวคิดการตั้งเป้าหมายในบริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การแนะแนวเชิงเป้าหมายไม่อาจจำกัดอยู่เพียงในรูปแบบของการให้คำแนะนำแบบรายบุคคล แต่ต้องอาศัย ระบบบริหารจัดการข้อมูล การวางแผนเป้าหมาย การติดตามผล และการจัดสภาพแวดล้อมทางเลือก ที่ทำงานอย่างบูรณาการและมีเป้าหมายร่วมกันอย่างแท้จริง ดังนี้

1. ความสำคัญของการรู้จักตนเองการรู้จักตนเองเป็นจุดเริ่มต้นของการตั้งเป้าหมายที่มีความหมาย ผู้เรียนที่สามารถประเมินความถนัด ความสนใจ และศักยภาพของตนเองได้อย่างถูกต้อง จะสามารถกำหนดเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพที่เหมาะสมกับบริบทชีวิตของตนเองได้ดีขึ้น ในทางตรงกันข้าม ผู้เรียนที่ขาดความเข้าใจในตัวเองมักเผชิญกับเป้าหมายที่ไม่ชัดเจน และขาดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง

2. บทบาทของข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนาผู้เรียนข้อมูลย้อนกลับมีส่วนสำคัญในการช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจจุดแข็ง จุดอ่อน และแนวทางปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง เมื่อผู้เรียนได้รับข้อมูลย้อนกลับที่มีคุณภาพจากครู ก็จะสามารถนำข้อมูลนั้นไปใช้ในการวางแผนและปรับเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ การขาดระบบให้ข้อมูลย้อนกลับที่ชัดเจนอาจทำให้ผู้เรียนหลงทางและไม่สามารถพัฒนาได้ตามศักยภาพของตนเอง

3. ความสำคัญของระบบข้อมูลในงานแนะแนวการจัดเก็บและใช้ข้อมูลอย่างเป็นระบบในงานแนะแนว เช่น แบบสอบถาม แบบประเมินแฟ้มสะสมงาน หรือสารสนเทศรายบุคคล เป็นกุญแจสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถเข้าใจผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน และนำไปสู่การให้คำปรึกษาที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน

4. ความจำเป็นในการพัฒนาทักษะของครูแนะแนวครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางจำนวนมากไม่ได้จบเฉพาะทางด้านแนะแนว การเพิ่มพูนทักษะการให้คำปรึกษาพื้นฐาน เช่น การฟังอย่างลึกซึ้ง การตั้งคำถามแบบเปิด และการให้ข้อเสนอแนะอย่างมีทิศทาง จะช่วยให้ครูสามารถทำหน้าที่แนะแนวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. การบูรณาการข้อมูลกับการให้คำปรึกษาการพัฒนากระบวนการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพควรผสมผสาน ระบบข้อมูลและกระบวนการให้คำปรึกษา เข้าด้วยกัน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเห็นเส้นทางการพัฒนาของตนเองได้อย่างชัดเจน และสามารถวางแผนชีวิตในแบบที่เป็นรายบุคคล สอดคล้องกับศักยภาพ และความฝันของตนเองได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนระบบแนะแนวเชิงรุกที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเฉพาะการพัฒนา ระบบข้อมูลนักเรียน ให้ทันสมัย ครอบคลุม และเชื่อมโยงกับกระบวนการตั้งเป้าหมาย เช่น ความถนัด ความสนใจ แผนการเรียนรู้ และเป้าหมายชีวิต ส่งเสริมให้มี การติดตามผลการตั้งเป้าหมายของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง เช่น การสะท้อนตนเองรายเทอม การประเมินแผนชีวิต และการประชุมร่วมกับครูที่ปรึกษาและผู้ปกครอง รวมถึงการส่งเสริมให้ครูแนะแนวและครูที่เกี่ยวข้องมี การพัฒนาวิชาชีพด้านการให้คำปรึกษา และการสนับสนุนนักเรียนในเรื่องเป้าหมายชีวิต เช่น การจัดอบรม ทุนศึกษาต่อ หรือความร่วมมือกับภาคีภายนอก

1.2 ด้านนโยบายและระบบสนับสนุนผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ กำหนดนโยบายหรือวางแผนพัฒนางานแนะแนวในระดับโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษา โดยมุ่งเน้นการสร้างระบบที่สนับสนุนการตั้งเป้าหมายของนักเรียนอย่างมีทิศทาง ส่งเสริมให้มี การจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สำหรับครูแนะแนว เพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี สร้างนวัตกรรม และพัฒนาหลักสูตรแนะแนวให้สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน พัฒนา ระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนว และ ระบบข้อมูลนักเรียนระดับเขต เพื่อให้การตั้งเป้าหมาย และติดตามผลมีความแม่นยำและใช้ประโยชน์ได้จริง ส่งเสริม การแนะแนวเชิงเป้าหมาย อย่างชัดเจนในหลักสูตร และแผนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติ โดยบูรณาการเข้ากับสมรรถนะพื้นฐานและทักษะในศตวรรษที่ 21

1.3 การพัฒนาการบริหารงานแนะแนว ควรจัดให้มี ระบบการบริหารจัดการงานแนะแนวแบบบูรณาการ ที่ประสานงานระหว่างครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา และฝ่ายวิชาการ เพื่อให้การแนะแนวไม่แยกส่วน แต่เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ในทุกระดับ จำเป็นต้องมีการ จัดกิจกรรมแนะแนวที่หลากหลายและสอดคล้องกับเป้าหมายของนักเรียน เช่น โครงการค้นหาตัวเอง การเข้าร่วมค่ายอาชีพ การเรียนรู้จากการทำงานจริง (Job Shadowing) จัดทำและใช้ แผนพัฒนาเป้าหมายรายบุคคล (IDP: Individual Development Plan) เพื่อให้ นักเรียนได้กำหนดทิศทางชีวิตของตนเองอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมกับครูผู้ให้คำปรึกษาทำหน้าที่ติดตามและให้ แรงสนับสนุน และส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในการแนะแนว เช่น เว็บไซต์แนะแนว แพลตฟอร์ม ข้อมูลอาชีพ หรือระบบติดตามพัฒนาการรายบุคคลผ่านแอปพลิเคชัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) เพื่อเสริม ข้อมูลเชิงคุณภาพจากครูแนะแนว นักเรียน และผู้บริหาร ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือสนทนากลุ่ม โดยเน้น การค้นหาปัจจัยภายใน เช่น แรงจูงใจ ความเชื่อ ความท้าทาย และรูปแบบการวางเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้สามารถอธิบายบริบทของการแนะแนวในเชิงลึกได้มากกว่าการใช้ข้อมูลเชิงปริมาณเพียงอย่างเดียว

2.2 ควรขยายการศึกษาไปยังโรงเรียนที่มีบริบทแตกต่างกัน เช่น โรงเรียนขนาดเล็กในชนบท หรือ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการบริหารงานแนะแนวและความต้องการจำเป็นในแต่ละ บริบท ซึ่งจะช่วยให้สามารถพัฒนานโยบายที่เหมาะสมกับความหลากหลายของโรงเรียนทั่วประเทศ

2.3 ควรนำไปศึกษากับประชากรที่ใหญ่ขึ้น ของโรงเรียนในสหวิทยาทั้งหมด และขยายผลไปถึง โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง เพื่อให้เห็นแนวโน้มโดยภาพรวมที่มีความชัดเจนมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- American School Counselor Association. (2019). *The ASCA National Model: A Framework for School Counseling Programs* (4th ed.). ASCA.
- Bruhn et al. (2016). The Impact of High School Financial Education: Evidence from a Large-Scale Evaluation in Brazil. *American Economic Journal Applied Economics*, 8(4), 256-295.
- Gysbers, N. C., & Henderson, P. (2012). *Developing and managing your school guidance and counseling program* (5th ed.). American Counseling Association.
- Hathaikorn, K., & Somart, W. (2014). A causal relationship model of job performance of health professionals in university hospitals in Thailand. *Journal of Business Administration, Economics, and Communication*, 9(2), 70–82. (in Thai)

- Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The power of feedback. *Review of Educational Research*, 77(1), 81–112.
- OECD. (2021). Career readiness: A conceptual framework. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/e8774d4a-en>
- Office of Policy and Planning Secondary Educational Service Area Office Singburi–Angthong. (2022). *Operational plan of the Secondary Educational Service Area Office Singburi–Angthong*. Secondary Educational Service Area Office Singburi–Angthong. (in Thai)
- Office of the Basic Education Commission. (2012). *Guidelines for organizing guidance activities according to the Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (2008)*. Ministry of Education. http://www.esbuy.net/_files_school/00000883/document/00000883_0_20150721-142707.pdf (in Thai)
- Office of the Education Council. (2019). *National education standards B.E. 2561 (2018)*. Ministry of Education. <https://cad.t.dpu.ac.th/upload/content/files/มาตรฐานการศึกษาของชาติ%202561.pdf> (in Thai)
- Panyacharoenwatana, V., et al. (2021). *Final report of the project to support and develop mechanisms for driving teachers and children with educational disadvantages*. Equitable Education Fund (EEF), Research Unit for Child and Youth Development, Faculty of Education, Chulalongkorn University. (in Thai)
- Super, D. E. (1990). A life-span, life-space approach to career development. In D. Brown & L. Brooks (Eds.), *Career choice and development* (2nd ed., pp. 197–261). Jossey-Bass.
- Zimmerman, B. J. (2000). Attaining self-regulation: A social cognitive perspective. In M. Boekaerts, P. R. Pintrich, & M. Zeidner (Eds.), *Handbook of self-regulation* (pp. 13–39). Academic Press.